

CHODIL DOBŘE ČINĚ

SK. AP, 10. 38.

K SEBĚVÝCHOVĚ DÍVEK,
ZVLÁŠTĚ CHARITNÍCH PRACOVNIC

UPRAVILY SS, N. P. P. M.

PŘEROV

1946

Se schválením kněžství arcibiskupské konsistoře
v Olomouci ze dne 25. září 1945, čís. 10.600

ÚVOD

Pomocnicí, těšitelkou
bylas milou, jemnou, velkou...

Znáš tu píseň k naší drahé blahoslavené Anežce? V těch slovech je program pro rozvoj tvé osobnosti i činnosti.

Ale pomocnicí, těšitelkou, povždy milou, jemnou, velkou dovede býti jen duše naprosto nezištná, která v ničem nehledá sebe, nýbrž jediné vůli Boží a dobro bližního. Charitní činnost není hračka ani sport, to je oběť. A kdo se nedovede nezištně obětovat, ten se k ní nehodí a v ní nevytrvá.

Proto se musíš vychovávat: důkladně, soustavně a vytrvale pořádat své nezřízené náklonnosti, aby ses stávala čím dál tím nezištnější a obětavější.

V charitní práci se dožiješ zklamání, těžkostí a trpkostí. Nepředstavuj si tu práci jako samý strhující úspěch. Ani světcové nekráčeli od vítězství k vítězství. Do jejich životopisů se všechno nepíše. A prá-

vě se nepíše o nejbolestnějších zklamáních, kterými rostli k svatosti. O některých se neví, protože si je nechali pro sebe a pro Boha. O jiných se nepíše, poněvadž jim je připravili lidé, jejichž cti se chce šetřit. Kdyby se však úplně odhalila dějinná pravda, poznali bychom pravdivost výroku Páně: Není učedník nad mistra, ani služebník nad svého pána. A kdo dovede říci, čím zachránili více duší, zdali úspěšnou prací či utrpením a zklamáním, které ji obyčejně provází?

Nesmíš klesat na mysl, zklameš-li se nebo zhroutí-li se tvé nejmilejší dílo. Právě překážky bývají znamením, že konáme dílo Boží a že peklo v něm větrí nebezpečí pro své plány. Uč se obětovat nepřijemnosti a protivenství na úmysly Boží s tebou a s tvou prací. Duše vpravdě apoštolská nikdy nepodléhá. Vždycky vítězí. Příkoří od bližního a pro Boha snášená obětuje Bohu, takže vždy dosahuje cíle. Když ne prací, tak modlitbou a obětí. Ale takového smýšlení budeš schopna jen tehdy, budeš-li zakotvena v Bohu.

Proto musíš prospívat v duchovním životě a snažit se o podstatu duchovního života: o velkou lásku k Bohu a k bližnímu.

Většinu těchto kapitolek jsi čtla ve Směrnících pro drobnou práci v charitě. Poněvadž čtenářky projevíly o ně nemalý zájem, byly ty články poněkud doplněny a tuto vydány souborně.

Předpokládají ovšem, že jsi praktická, uvědomělá katolička s důkladným vzděláním, zvláště náboženským a odborným pro charitní práci. Jinak by ses za charitní pracovníci nehodila. Co kdo nemá, jinému nedá.

Velice ti pro sebevýchovu prospěje, když si prostuduješ cennou příručku »Z duchovního života« od P. Al. Storka T. J. Tato vyšla v Dědictví Svatojanském, Praha-IV, 35.

BUDUJ NA POKOŘE

Varuj se v činnosti i stínu pýchy. Nic horšího by se nemohlo státi, než kdyby sis při své činnosti na něčem zakládala. Jen zůstávej vždy v pravdě. Sama o sobě nejsi nic, opravdu nic, ani kdyby tě kdo jak velebil. A Pán Bůh ti požehná, jen když uvidí, že jeho čest je v tvých rukou v bezpečí, že ji nepřivlastňuješ sobě. Musíš být přesvědčena, že, *nezemře-li zrno pšeničné, jež padlo do země, zůstává samotno. Zemře-li však, přináší mnoho užitku.* Jan 12, 24. Právě v naší slabosti a v neochvějné důvěře v Boha je naše síla proti celému peklu.

Nedělej se důležitou pro svou práci. Je to milost, smíš-li mnoho pracovat. Nemluv o tom zbytečně. Počkej, až jestli Pán Bůh uzná, žeš mnoho pracovala, a najde-li tvou práci v knize tvého života. Čím více počítáme práci my, tím méně ji bude počítat Pán Bůh. A možná, že pro pýchu nebudeme u něho mít vůbec nic.

Pokorná duše cítí, že *jí nikdo není ni-*

čím povinen, ale ona všem. Proto trpělivě snáší slabosti jiných a je ráda, mohli se jim poněkud odsloužit prací, laskavostí, ochotou. Je pro svou osobu spokojena se vším. Nikdy se nedomýšlí, že by se jí křivdilo. Tím si ušetří mnoho trampot a mrzutostí, kterých zakoušejí duše pyšné, nevděčné, neskromné.

Pokora jest i *ochranou jiných ctností.* Ve stínu pokory zkvétá lilie čistoty, bez pokory kolísá poslušnost, bez ní není pravé lásky k Bohu a k bližnímu. A moudrost, vůdkyně v charitní práci, vůbec neobstojí bez pokory.

Budeš-li pokorná, snadno si získáš lásku a důvěru. *Bůh pokorným dává milost.* Čím nezištněji ustupuješ v činnosti do pozadí, aby bylo vidět jen působení Boží — *on musí růsti, já pak se menšiti* —, tím víc ti Bůh požehná a udělí ti nadpřirozený vliv na duše. Pokorou se spojuješ s Bohem, a proto se ti dostává téměř podílu v moci Boží, jako slabému břectanu se dostává účasti v nezdolné síle a pevnosti dubu, přimyká-li se k němu všemi úponkami.

Pokorná duše se raduje z dobra, které vykonali jiní, jako by je vykonala sama. Ano, popřává jim ráda cti a pochvaly, které vlastně zasluhuje sama. Pravá pokora je prostá, prozíravá a moudrá. Ví dobře, kdy, kde a jak zasáhnout, a *je stále táž* v náruči Božím.

SLUŽEBNICE NEUŽITEČNÁ JSEM

Velmi pečlivě se varuj samolibosti a marnivosti, a to nejen v činnosti, ale ve všem jednání.

Myslíš, že nejsi marnivá? O čem nejraději a nejhorlivěji mluvíváš? Ne o své osobě, o svých věcech, o své práci, o svých zkušenostech? (Co nejraději posloucháš? Ne zas o sobě samé, o své práci, zkrátka o svém milovaném já? Co si o sobě myslíváš: o svém vědění, o své otnosti, o své dovednosti, o svém vkusu atd.? Nezahříváš se často a dlouho na jediném pochvalném slůvku, kterého se ti dostalo, nepřipomínáš si je léta, ač víš, že nebylo zasloužené?

V čem se nejvíc jeví tvá marnivost? V držení těla, v chování, v řeči, v oděvu? Nestydíš se za práci, která je považována za méně cennou? Nesnažíš se zbavit věcí méně úhledných, méně moderních, starších a spravovaných? Nejsi samolibá? Nezakládáš si na darech přirozených i nadpřirozených? Nepřipisuješ si úspěch, dovednost, vliv na duše? S jakým úmyslem konáš své povinnosti? Jak pracuješ tam, kde nejsi viděna, kde nic nepodporuje tvou marnivost? Nevychováváš svěřenky k marnivosti tím, že podporuješ jejich ctižádost a samolibost?

Marnivost se umí mistrně skrývat. Člověk se dovede pochlubit tak nenápadně, že by v tom nikdo marnivost nehledal. Jako »nešťastnou náhodou« se stává předmětem pozornosti jiných. Taková rafinovaná marnivost má na sta jemných prostředků, jak by mohla sklízet pozornost, chválu, lásku. Pán Bůh tě před ní opatruj. Skrývá-li se marnivost pod rouškou ctnosti, je to tím horší. Hledá-li někdo vždy poslední místo, aby byl povýšen, co je to?

Spokojuje-li se prostým úborem, aby byl považován za ctnostného, co je to? Pokořuje-li se, aby byl chválen, co je to?

Pokoření je nejlepším a nejúčinnějším lékem proti marnivosti. Zasáhne ji v příhodném okamžiku a ukáže v pravém světle.

Všichni svatí nás napomínají, abychom se varovali marnivosti, poněvadž nás připravuje o všechnu zásluhu dobrých skutků. Když toužilas po uznání, a pochválili tě, *vzalas odměnu svou*. Co ještě chceš? Vzalas Bohu čest, která náležela jedině jemu, a ještě bys chtěla býti za to odměněna? Marnivý a samolibý člověk činí Bohu křivdu, chce srdce lidí naplnit svou ctí místo chválou Boží a ukrást je Bohu. Pokorný člověk nechce žít v srdci tvora, nýbrž v Srdci Božím. Kristus Pán nás důrazně vybízí: *Mějte se na pozoru, abyste svých dobrých skutků nečinili před lidmi, abyste od nich byli viděni*. Jeho slova a příklad ti jistě dostačí.

VARUJ SE ZÁDUMČIVOSTI

Jak často býváš smutná a stísněná pro nic a za nic! Sama nevíš, proč. Nebo udáváš příčiny tak malicherné, že by se jim rozumný člověk zasmál. Zádumčivost tě zahaluje jako mlha, kterou nemohou proniknout laskající paprsky naděje. Choulíš se v sebe, vyhýbáš se lidem, mračíš se; a nečiníš naprosto nic, aby ses z té mlhy vybavila. Klopýtáš přes nitky. Všechno tě uvádí ve zmatek: pohled, slovo, poznámka, nepatrná nepříjemnost.

Co je ti? Mám něco na srdci, a to mě tíží. Co tě tíží? Ani sama nevím. Musíš se tedy rozebrat: modli se, zpívej, pracuj, čti, pobav se s jinými, abys utekla sobě samé. Jen se poctivě přiznej, že ti lichotí jevit se smutnou a trpící a že se ráda sama lituješ. A přece ti dal Pán Bůh všechno, abys mohla být spokojena a šťastna. Prozřetelnost Boží je k tobě tak mateřsky dobrá! Podívej se na ty, u kterých pracuješ, kteří na společenském žebříku stojí nejniže, a uvaž, smíš-li si naříkat.

Navykni si *bdít nad svými náladami* a nikdy v sobě netrp dojmu, který není schvalován rozumem a vírou. Jeden moudrý otec psal dceři do ústavu: Tak tys pořád rozladěná a málo spokojená? Ale to se s tebou těžko žije!

Ano, opravdu, těžko se žije s někým, kdo je obyčejně nespokojen a rozladěn. Zádumčivost je mlha, vystupující z nejtemnější duševní hlubiny. Je smutným následkem prvotního hříchu. A při tom ještě se tak ráda činí poetickou. Rozebereš-li však střízlivě tu hříšnou náladu, nenajdeš v ní nic jiného než sobectví a pýchu.

Zádumčiví lidé jsou jako bludičky a všude po sobě nechávají neblahé stopy. Kdosi je přirovnal k zabloudilým hvězdám. Ale jsou opravdu hvězdami? Světélko jejich nepatrných ctností — lze-li u některých vůbec o ctnosti mluvit — je zatemněno nezdravými výpary, které kolem sebe šíří. Jsou to spíše čadící lampičky než hvězdy. Od tebe však by mělo vycházet tolik světla, štěstí a radosti, aby se duše rozradostnily, kdykoli se k tobě blíží.

Zádumčivost velmi škodí v duchovním životě. Předsevzetí učiněná v takových temných a trudných chvílích nejsou k ničemu. Vzdáváš se jich, jakmile se vrátíš do obyčejného stavu. Co říkáš v takové náladě, nestojí za nic. A protože to již nemůžeš odvolat, trápívá tě to. A kolik dopisů, napsaných v takovém stavu jsi již zničila, když jsi je přečtla s chladným rozumem!

S ODVAHOU A DŮVĚROU

Pravíš: Jak mohu zachovat mír a radost v tisícerych nepříjemnostech denního života? Ovšem, že máš při nich zůstat a jevit se šťastnou. Protivenství potřebujeme, abychom se nepokazili jako stojatá voda. A kadidlo voní, jen když se spaluje.

Tajemství štěstí není v tom, abychom unikali utrpení, ale abychom je *uměli klidně nésti*. Ať se obrátíš kamkoli, nikde mu neujdeš. Úlohu trpěti dokončíme až svým posledním dechem.

Buď si také vědoma, že čím lépe něco

dovedeš, tím víc od tebe budou žádat jak Bůh tak lidé. Ale šťasten je ten, po kom Bůh mnoho žádá. Ovšem čím důležitější věci se ti ukládají, tím více se ti bude vytýkat. Není pro tebe klidu bez starosti, nebe bez mraků, ale milost Boží bude s tebou. Náš klid zde na světě záleží v přijímání nepříjemností, nikoli však v tom, abychom jich byli uchráněni.

Nemáš práva oddávat se malomyslnosti a zármutku. To je zbabělost a prozrazovalo by to nedostatek důvěry v Boha. Jsme-li malomyslní, trpíme mnohem víc, než když trpíme odevzdaně. Jeden světec pravil: Reptáš-li v utrpení, házíš kamenem proti nebi, ale kamení ti padá zpět na hlavu.

Děláš se příliš důležitou pro své drobné denní utrpení. Nauč se je skrývat pod závojem *sebezáporu*. Nechej je jenom pro sebe a pro Krista Pána.

Malomyslnost je nejen zbabělá, jest i pyšná. Často se utíká k malicherným výmluvám jako: Nejsem k ničemu. Já to

nedovedu. Dobře se jim mluví. Stále na mně cosi vidí.

Jsi malomyslná? Řekni raději: Jsem pyšná, svéhlavá duše, která se nechce podrobit předpisům ani povinnostem. Jen to nazývej vždy pravým jménem. Nelze se ubránit úsměvu ani nevoli, když mladý člověk řekne: Nemám odvahy. Tak co míníš dělat? Lehneš si do rakve, sepneš ruce na prsou a budeš čekat na smrt? To právě ne, ale chci, abyste se mnou mařili čas a konejšili mé svědomí vzhledem k mým rozmarům a nerozumným domněnkám. Ať mi však říkáte, co chcete, přece trvám na tom, že nemám odvahy. Tu úlohu jsem si zvolila a provedu ji.

To však je úloha špatná a nedůstojná dobrého srdce a krásné duše. Vězíš v bahně a zapadáš čím dál hlouběji. Voláš o pomoc, a nechceš se dát vytáhnout. Nikdo tě nemůže místo tebe vycvičit v ctnosti, v sebezáporu, nikdo nemůže místo tebe pro tebe získávat zásluhy. Když říkáš, že nemáš odvahy, zarmucuješ Ducha Svatého

a všechny dobré lidi, ničíš dobro a děláš radost zlému duchu.

Máš učit všechny, s kým se stýkáš, aby nesli každodenní křížky statečně, beze stesku, bez slz a vzdechů. A zatím potřebuješ sama, aby tě život vzal do školy. Neukazuj nikdy utrápenou tvář, nikdo nemusí vědět, že je ti těžko. Pomoci ti bez toho nikdo z lidí nemůže, každý má svého dost. Nestačí ti, že Pán Ježíš o tvé starosti ví? Potkáš-li někoho ze známých, pozdravuj radostným tónem a s vlídným pohledem nebo úsměvem. Dobře praví náš Sládek: *Co se mraků po nebesku žití napřehání, všechny jako slunce plaší jedno po usmání.* I když mraky plně nezaplašíš, jistě to bližního potěší, ač to sama snad nepostřehneš.

Nepřipouštěj si zbytečných starostí. Pán Bůh má v rukou všechny nitky lidských osudů a umí je podivuhodně spřádat k své větší cti a slávě, i když mu je lidé často chtějí mást a matou.

BUĎ K SOBĚ UPRÍMNÁ

Pravíš, že *nejsi k ničemu*. Kdyby to bylo pravda, nebyla bys tam, kde jsi. Podívej se do svého svědomí a řekni mi upřímně, mluví-li z tebe rozladěnost či pokora, když pravíš: Nejssem k ničemu. Přiznej se, že by se tě velice dotklo, kdyby to řekl o tobě někdo jiný. Či bys to dovedla snést trpělivě, klidně, až radostně? Jestliže ano, jsi vskutku pokorná, a proto dobrá a schopná k mnohým věcem. Ale tak dokonalá ještě nejsi. - Tak k čemu jsem? Jsi k tomu, abys přišla do nebe po pozemském životě, v kterém budeš pracovat z celého srdce, z celé duše, ze všech sil. Není to dost? Proto již nikdy tak nemluv. Jenom malé děti neprohlédají, že taková řeč je úskok zádumčivé, zachmuřené sebelásky.

Vymlouváš se: *Já to nedovedu*. - Myslíš to doopravdy? Víš to jistě? Co bys řekla o žačce, která stále naříká, že neví jak úlohu začít ani jak ji ukončit, a na konec má úlohu vždy nejlepší? Chceš tedy, a-

bychom ti stále opakovali, že jsi velmi schopná a že svou práci výtečně provedeš? Nedovedeš to? Ale řekni: zápasilas o svůj cíl celou láskou svého srdce a celou silou vůle? Když se dívka nebo žena snaží s veškerou láskou, které je schopna, vyplnit své svaté povinnosti, může činit divy. Láska jí zbystrí rozum, rozum vynalezne prostředky a probouzí síly, kterých do té chvíle sama netušila. Zádumčivost však působí pravý opak. Zakopává Boží hřivny jako neužitečný služebník v Evangelii.

Namítáš: *Dobře se jim povídá.* Komu? Rodičům, představeným? A nezastupují u tebe místo Boží? Chceš, aby ti Pán Bůh oznamoval svou vůli přímo nebo andělem? Komu se dobře mluví? Tvému okolí? Nechápeš, že Boží Prozřetelnost používá i nejnepatrnější příležitosti, aby ti projevila svou vůli, že často jediné slovo člověka, od kterého bys to nejméně čekala, vnese ti do duše světlo, o které se již tak dlouho modlíš, a duševně tě obohatí? Hledej a vítej světlo, ať zasvitne odkudkoli. Vždy

je to světlo, ať přichází od slunce nebo od olejové lampičky. A jediná jiskra olejové lampičky dovede zapálit celý svět.

Stěžuješ si: *Stále se na mně cosi vidí*:
Ve všem, co se mluví, naráží na mne.
Myslíš to opravdu? Jaká domýšlivost! Je ovšem dobře, když to, co se mluví, obracíš na sebe. Ale číň to s pokornou a ochotnou vůlí čerpati duchovní prospěch a vnitřní obohacení ze všeho, co se ti podává v promluvách, v poradách a v pokynech, které jsou jistě pro všechny, a ne výhradně pro tebe. Ale tak jako ty mluví jen uražená sebeláska, která je vždy v rozporu se zákony zdravého a křesťanského smýšlení.

PRAVÁ CTNOST SE NEZABÝVÁ SEBOU

Naše doba potřebuje duší statečných a mužných, které se nestápějí v slzách pro nic a za nic.

Nebud' slzavé údolí. Jsou ovšem slzy vzácné před Bohem i před lidmi, slzy lí-

tosti, soucitu atd., ale naprosto se nehodí, abys plakala ze zlosti, z malomyslnosti, ze žárlivosti a závisti nebo ze zvyku. To je zneužívání slz.

Ale já se nemohu ubránit slzám. - Můžeš, máš-li trochu pevné vůle, odvrátíš-li pozornost od věci, která tě bezdůvodně zarmucuje, odpoutáš-li se užitečnou prací od chmurných myšlenek.

Tvé slzy jsou nelaskavé, neboť nás jimi zarmucuješ. Příčina tvého pláče bývá tak malicherná a nicotná, že bys neměla odvahy přiznati se nahlas, proč pláčeš. Slzami působíš nakažlivě na slabé duše, s kterými žiješ. Tím jim nijak neprojevuješ lásku. Myslíš, že žena, dívka, která se stále stáplí v slzách, má blahodárný vliv na svou rodinu? Což nevíš, že mužům není nic protivnějšího než taková plačtivá povaha, že nic není smutnějšího než domácí krb, který je stále zaplavován potopou slz?

Pamatuj, že nejsi na světě, abys byla milována, ale *abys milovala*. Ne aby se ti sloužilo, ale aby jiným sloužila. Ne aby všude nacházela porozumění, ale aby

sama rozuměla a chápala. Ne aby tě někdo těšil, ale abys jiné potěšovala, ne aby ses trápila pro lhostejnost jiných, ale abys bděla nad tím, aby jiní netrpěli cizí lhostejností. Ne abys radost jen přijímala, ale abys radost rozdávala, ne abys činila vůli svou, nýbrž vůli toho, jenž tě poslal. Navykni si přijímat s úsměvem každý projev vůle Boží, za všechno děkovat, a najdeš tajemství síly a statečnosti.

BUĎ VĚRNOU I V MALÝCH VĚCECH

Kdo není věrný v malém, nebude věrný ani ve velkém. Čím více miluješ Pána Boha, tím věrnější budeš v povinnosti. Věrná až do nejmenších podrobností. Lidský život se skládá z maličkostí. Někdo za celý život nemá příležitosti k ničemu velkému. Ale v maličkostech je třeba spatřovat také něco velkého: *vůli* Boží, nad kterou není nic většího na zemi ani na nebi. Předpis není cílem, cílem je *vůle* Boží.

Budeš-li takto hledět na drobné povin-

nosti, bude tvá přesnost svobodná, věrnost snadná, v maličkostech budeš velká. I sebemenší věci pro vznešenost této pohnutky přestávají být maličkostmi. A velké věci přestávají být velkými a stávají se malichernými pro malichernost pohnutky.

Věrností v drobných povinnostech netrpí radostnost a svoboda. Správná věrnost v malém vnese do tvého života mnoho radosti a opravdovou vnitřní svobodu. Proto svatí byli ve všem přesní, ale tak živě a velkoryse, že se dovedli každému přizpůsobit, ovšem v mezích vůle Boží. Nebylo u nich farizejské přísnosti, ani úzkostlivé malichernosti, ani trapného znepokojování.

Dochvilnost, přesnost, soustředěnost a uctivé chování při modlitbě, čistotnost a pořádnost, skromnost, ochota, drobné projevy zdvořilosti, obětavost, šetrnost, opatrnost v řeči, taktnost atd. jsou samé maličkosti. Takovými *maličkostmi je protkán život*. Svědomitá věrnost v nich vyžaduje více statečnosti, velkodušnosti a vytrvalosti, než si myslíme.

Povoluješ-li v maličkostech nedbalosti, snadno zesílí tvé nezřízené sklony, kdežto přemáháním je ovládneš a spořádáš. Nedbalostí ztrácíš mnoho zásluh a milostí. Ke každé příležitosti připojil Bůh nějakou milost. Nevíš, kterou. Snad tu, o kterou se již dlouho modlíš. Nedbalostí se však nyní o ni připravuješ. Naskytne se ti o všem jiná příležitost, abys osvědčila věrnost. Ale ta, kterou nyní opominula, se již nevrátí. *Pán Ježíš sám se k tobě blíží milostí přítomného okamžiku*, máš-li konati jakoukoli povinnost: větší nebo menší. Když ji opomineš, odmítáš Pána Ježíše. Možná též, že tě z milosrdenství přestane upozorňovat, aby nemusil trestati tvou nevěrnost. Boj se Ježíše, jde-li mimo, a nevrací-li se.

Věrnost v povinnosti není možná bez milosti. A milost si musíš vyprošovat modlitbou. Každý den se modlívej o věrnost v povinnostech a vzbuzuj velkou úctu a lásku k Bohu, aby tě přiměl k plnění jeho vůle do nejposlednějších důsledků. Každé dílo konej jako poslední v životě: doko-

nale, a to nejen v provedení, ale i v úmyslu: jen a jedině pro Boha. Proto nečekej uznání ani díků. Čím víc Bůh dává, tím více žádá. A to »více« nezáleží ve velkých věcech, nýbrž ve velké věrnosti. Buď pamětliva, že Bůh odměňuje vůli a námahu, nikoli výsledek. Vědomá nedbalost poskvvrňuje i nejvznešenější úkony, kdežto věrnost činí záslužnými i nejmenší nicotky a dostává se jí od Boha velké odměny.

Nuže, služebnice věrná, *ježto nad málem jsi věrná, nad mnohým tě ustanovím: Vědi v radost Pána svého.*

TRPĚLIVOSTÍ VŠEHO DOSAHNEŠ

Kolik příležitostí máš každý den, aby ses cvičila v trpělivosti! Bez trpělivosti to v životě vůbec nejde. Není to sice ctnost největší, ale sotva která ctnost je potřebnější. Nic ti nezíská tolik vážnosti, důvěry a lásky jako trpělivost. Trpělivostí projevuješ rozumovou převahu, zralý úsudek, životní zkušenost a zvláště velkou sílu vů-

le a dobré, pokorné a laskavé srdce. Netrpělivostí víc Pánu Bohu pokazíš, než prací pro něho uděláš.

Všimla sis, jak býváš netrpělivá, když s tebou někdo rozvláčně mluví? Jen zůstaň klidná, i kdyby ti to bylo sebetěžší. Snad tím ztratíš několik minut, ale duševně mnoho získáš. Právě tak, vyrušuje-li tě někdo prosbou z práce. Neodepřeš, ale nedovedeš se přemoci tak, abys neprojevila nelibost. Z takové neochotné ochoty ovšem nemá nikdo radost. Ty sama nejméně. Jsi pak nespokojena sama se sebou a do ničeho se ti nechce.

Za pocit nelibosti nemůžeš, ale v okamžiku, kdy si jej uvědomíš, se musíš rázně přičinit, abys jej ovládla. Jak maličká jsi dosud v duchu oběti a jak velká v sobectví, když musíš ještě bojovat s takovými nicotkami! Ještě neumíš zapomínat na své zájmy pro zájmy bližního.

Plnit vůli Boží ve věcech nápadných je jistě lehčí, než přemáhat se nesčetněkrát za den nepozorovaně v maličkostech. Poznávej ve všem, i ve všedních věcech

výslovnou vůli toho, který všechno řídí k tvému dobru a jemuž chceš dáti naprosto všechno. Nervosita tě nijak neomlouvá. Tvůj *duchovní život nesmí* záviset na vnějších vlivech ani na nevolnosti.

Zvol si trpělivost za ideál. Z toho nezpyšnější a nikdo nebude na tebe žárlit. Ale musíš se snažit o vnitřní soustředění, aby tě netrpělivost nepřekvapila. Již napřed musíš všechno považovat za možné, aby ses ničemu nedivila a na všechno byla připravena. Není na světě vůbec důvodu, abys kdy byla netrpělivou. Buď jako člověk, který někam jde a najednou se vidí obklopen rojem vos. Zůstane-li klidně stát, vosy se rozprchnou. Začne-li utíkat a se ohánět, popíchají ho. Jsi-li netrpělivá, máš dva kříže místo jednoho: tu nepříjemnost a svou netrpělivost. *Trpělivost je nejlepší pokání*, které nijak na zdraví neškodí. Musíš ovšem někdy důrazně vystoupit, abys uhájila zásady nebo udržela autoritu. Ale při tom musí na tobě každý poznat, že z tebe nemluví vášeň, nýbrž povinnost.

TVĀ MÍRNOST BUĎ ZNĀMA.

Budeš milá Bohu i lidem, budeš-li se snažit o ctnost tichosti. Je tak půvabná a užitečná!

Tichost mírní záchvat hněvu, když tě někdo urazí, nebo stane-li se ti něco nemilého. Působí, že trpělivě a pokojně snášíš nelaskavost jiných, že mírně mluvíš s těmi, kteří tě urážejí, že se za ně modlíš, je omlouváš, jim odpouštíš a prokazuješ dobro. Tichostí nabudeš vnitřního míru, který nelze porušit žádnou nepřijemností ani hněvem. Plodem ducha je láska radost, pokoj, přívětivost, dobrotivost, shovívavost, tichost, mírnost. Gal. 5, 22. Tichost je známkou svatosti.

Není tak těžké zachovat tichost u lidí, u nichž pracuješ charitně. Soucit s nimi a jakési vědomí vlastní vyšší úrovně ti zachovává klid, i když tě urážejí. Těžší je zachovat tichost u sobě rovných, u lidí naší společenské úrovně.

Nepokládej tichost za slabost povahy. *Tichost vítězí nad sebeláskou.* A to je hr-

dinství. Čím je povaha hlubší, tím je tišší. Čím je povrchnější a prázdnější, tím více rámusí.

Učiň si zásadou, že nikdy nebudeš mluvit v rozčilení. Sotva by ses dovedla ovládnout. Musíš-li vážně kárat, kárej vždy hlasem tišším a umírněným. Ne hlasitěji než obyčejně mluvíš. Nejprve upozorni soukromě a pomodli se, abys do svých slov dovedla vložit všechnu lásku. *Nevytýkej snadno bezpráví, které se stalo tobě samé.* Na tobě nezáleží. Co tobě se stane nemilého, to vkládej do božského Srdce Páně na smír. Tys k tomu, abys hájila zájmy Boží, ne zájmy své. O tvou čest se postará Pán Bůh sám. Ty se starej o čest jeho, ale dej pozor, aby ti nikdy jeho čest nebyla záminkou vyrovnání tvých osobních účtů.

Nikdy a nikde neužívej ve styku s lidmi pichlavých slov, úsměšných narážek, nelaskavých poznámek. Co musíš říci, řekni prostě, jemně a taktně. když je třeba, důrazně. Ale nešpičkej. Tím se duše jen uzavírají a odpuzují. Ani jednání hrubé

nebolí tak jako jemné šípy výsměchu a pohrdání. Hrubost zraňuje víc povrchně, kdežto úsměšky se zabodávají hluboko, takže rány jimi způsobené se těžko hojí. *Máš-li k někomu nechut', nijak to neprojevuj* a vyprošuj té osobě požehnání, zvláště když ti ublíží: S božským Dítěm, Máti, rač jí i mně požehnati!

V MLČENÍ SÍLA

Znova a znova ti kladu na srdce opatrnost v řeči. Neuplyne skoro ani dne, a-bys neprozřetelným slovem nezarmoutila někoho, zejména ze svých nejbližších. Ne-ní v tom zlá vůle, vím, ani neláska, ale nedostatek opatrnosti.

S cizími lidmi mluvíváš opatrněji, ale v jednání se svými nejbližšími nebýváš dosti bdělá. Chraň se unáhlení, nerozváž-nosti v řeči. Uč se předvídati účinky svých slov. Raději ať se o tobě říká, že každé slovo vážíš, než že jsi tlachalka. Nena-vykej si mluvití, jen abys mluvila. Mno-homluvení je pro vnitřní život velmi ne-

bezpečné. Duše jím zpovrchní a rozptýlí se. A vše, co uslyšíš, nepřipouštěj do svatyně své duše. Tam musí býti klid a mír Boží.

Zvláště si buď vědoma, že mlčení a opatrnost v řeči je životní podmínkou úspěchu v charitní činnosti. Nevhodným, nemoudrým mluvením můžeš pokazit, na čem se již léta pracovalo, a způsobit škodu, která se již nedá napravit. Nevhodným slovem se můžeš snadno *připravit o důvěru a o všecken vliv na duše.*

Při charitních pochůzkách buď opatrná na každé slovo. Nemluv o sobě, o své rodině, o svých osobních starostech a zájmech. Co se dovíš v jedné rodině, nepřenášej do druhé. Nemluv o duchovní správě, o kněžích, ani o duchovním stavu farnosti. Nevnášej do charity politiku. Zásadně nic o chybách bližního. Nedomlouvej rodičům před dětmi. Nemluv v přítomnosti dětí s rodiči o věcech pro nedospělé nevhodných.

Dběj tajemství dopisového, úředního, sdíleného i svěřeného, aby každý věděl,

že to, co se tobě svěří, je u tebe dobře
schováno. I při charitních poradách buď
velmi opatrná, aby ses nedotkla cti bliž-
ního nevhodně. Nezaplétej se do místních
klepů.

Bez ticha a soustředěnosti se nikdy ne-
staneš velkou, šlechtnou duší, nýbrž zůsta-
neš tupou, všední, nevnímavou pro vyšší
věci. Budeš nevolnicí neklidu, duševní pro-
letářkou. Čím je duše hlubší, tím je ml-
čelivější. Prázdný sud nejvíc zvučí. Ne-
klid a ruch je nebezpečný, neboť nás str-
huje s sebou, aniž si to uvědomíme, až
jsme v záhubě. Bylo by to špatné zname-
ní, kdyby ses bála mlčení a ticha. Před
tichem a mlčením prcháme, když se bojí-
me vlastního poznání a výčitek svědomí.

Potřebuješ ticha a mlčení, abys dozrá-
la pro nebe. Mlčením se učíš rozmlouvat
sama se sebou dobrotivě i přísně, po-
znávat, co jsi a co máš být před Bohem.
Mlčením se učíš dobře mluvit o jiných a
s nimi, umlčovat kritisování, posuzování,
kde ti k tomu Bůh nedává právo, ani ne-
ukládá povinnost. Mlčení tě naučí pravdě,

zbožnosti, lásce. Slova očištěná a vytríbená mlčením jsou jako osvěžující proud, který v pravý čas osvěžuje, rozjařuje, oživuje, čistí. Je vždy jistý, rozvážný, ovládá se. Je nezištně všechno všechněm. Mlčením se blížíme nezměnitelnému, nekonečnému Bohu. *U zemětřesení nesídlí Hospodin.*

Přičiňuj se, abys mluvila prostě, ale správně a zřetelně. Zůstaň vždy skromnou a pokornou, tak v sobě udržíš pocit úcty ke každému a nedáš se snadno strhnout k slovům hrdým, pohrdavým, a urážlivým. Buď vždy vlídná, ochotná, vděčná, ale nedávej se lidem přílišnou sdílností.

NEBUĎ DÉMANTEM NEBROUŠENÝM

Buď si vědoma, že jemné chování má v sobě nevysvětlitelnou moc, která působí nevědomky, neodolatelně a okamžitě. Lidská přirozenost si váží zdvořilosti a vlídnosti a hledí ji splácet. Ani nejhrubší člověk na dlouho zdvořilosti neodolá. Kolik

ztracených oveček bylo jen laskavostí a zdvořilostí přivedeno na pravou cestu! A kolika jiným zavřela právě nezdvořilost a hrubost t. zv. zbožných lidí navždy cestu k dobrému!

Nikdy nedávej bližním pocitovat, že je pro tebe ponížením, že jim sloužíš. Nechť naopak vycítí, že jim sloužíš s láskou. Snažíš-li se o zdvořilost, stáváš se lepší a nabýváš i lepšího mínění o svém okolí. Až překvapuje, jak je snadné navyknouti si zdvořilosti. Vyžaduje to jen trochu soustředěnosti, bdělosti a nezištnosti. Jakého úspěchu bys nabyla, kdybys byla zdvořilou ke všem lidem bez ohledu na to, jak se chovají oni!

Tvá zdvořilost, laskavost a vlídnost by měla budit přímo podiv, aby na setkání s tebou se nemohlo zapomenout. Ale hleď si zdvořilosti a jemné pozornosti k jiným ne proto, aby ses před nimi zablýskla, nýbrž proto, *abys byla všechno všechněm a všechny získala pro Krista Pána.*

Z vyšších a nadpřirozených pohnutek si hleď osvojit i vnější obvyklé formy dob-

rého tónu a věnuj pozornost každodenním maličkostem. Vyhledávej příležitost, kde bys mohla pronést laskavé slovo, vlídným slovem, pohledem ozářit životní cestu bližního, prokázati nepatrnou službu, která tě třeba nic nestojí, kdežto pro bližního má velký význam. Poděkuj za každou maličkost, za každou pozornost. Projev uznání, i když jde o službu placenou.

Konejšivé »promiňte«, »raďte promi-
nout« za každé vyrušení nebo nepohodlí,
které jsme bezděčně způsobily jiným, bed-
livá pozornost k těm, kdo s námi hovoří,
trpělivá shovívavost, když nás někdo zdr-
žuje, ustoupení do pozadí, vlídná úcta
k jiným, i při kárání, vážnost k osobám
starším, ohled na každého, projev sou-
strasti, projev radosti a blahopřání, tako-
vé a podobné věci náleží k dobrému mra-
vu. Nikdo není tak chud, nikdo tak stár
a sláb, aby je nemohl konati.

O některých lidech se praví, že působí
kouzlem osobnosti. Co je tím kouzlem o-
sobnosti tobě? *Unitřní život v Bohu*, vy-
zařující navenek vlídností, zdvořilostí, a

pozorností ke každému. Spatřuj v každém, s kým se stýkáš, Pána Ježíše, a bude ti zdvořilost snadná. On řekl: *Cokoli jste učinili jednomu z mých nejmenších, mně jste učinili.*

Máš pilno, a namane se ti do cesty, kdo prosí o službu lásky; vyhovět vlídně a bez mrzutosti není snadné. Jindy máš projevit zdvořilost osobě, která tě uráží, ti ubližuje, nad tebe se vyvyšuje, máš jí dát přednost, projevit jí úctu. S pohledem na Pána Ježíše to dovedeš.

Co platno býti zlatem, když vypadáme jako mosaz? Nepostačí míti povahu jako ryzí zlato, musí býti i v jemné a vkusné obrubě. Říká se, že vlídné, *zdvořilé slovo železná vrata otvírá*. Otevře ti přístup všude, zejména tam, kam nejvíc bys v činnosti měla mít přístup: do lidských srdcí, která snad nepřízní a hrubostí světa se uzavřela i Bohu.

CO ČEKÁŠ OD LIDÍ?

Dnes ti kladu na srdce zvláště dvě věci:

nic neočekávej od lidí a povinnost konej skromně, svědomitě, jediné pro Boha.

Často býváš sklíčena, zakusíš-li zklamání. Nauč se konečně nepředpokládat nic, naprosto nic, a to u nikoho. *Nespoléhejte na vladaře, na lidi, u nichž není spásy.* Ž. 145. (Kdy tomu konečně porozumíš? Bolí tě, když vidíš, jak každý hledá jen sebe a svůj prospěch. Čemu se divíš? Nezištnost je bylinka na světě velmi vzácná. Najdeš ji toliko u lidí Bohu naprosto oddaných. Najdeš-li ji, děkuj za ni Bohu. Ale nehledej ji a od nikoho nežádej. Jediné Bůh je naprosto věrný, spolehlivý, nezištný.

V těžkých chvílkách osamělosti a zklamání příliš nehlobej. Co sama vymyslíš? Raději se modli. Bůh je prapříčina všeho, on má vše v ruce. Zbytečným uvažováním se jen zaboříš do svých těžkostí a zatrpkeš na svět. Řekni si: Co dokonalého lze žádat od lidí? U mne i u jiných je všechno potřísněno sebeláskou. Všechno nese stopy prvotního hříchu.

Nestarej se o to, co si kdo o tobě myslí.

To tě neudělá ani o vlásek lepší ani horší. Ty sama ve svědomí nejlépe víš, jak to s tebou je. Jen když Pán Bůh je s tebou spokojen. Udělej všechno, co je v tvé moci, a neznepokojuj se ničím, ať se po tobě mlhají světla nebo stíny veřejného mínění. Podívej se na stromy v lese. Rostou k nebi výš a výš, ať se po nich kmitá světlo nebo je zastíňuje mrak. I ty musíš růsti, a to na světlici. Nechej ptáčky cvrlikat a vrány krákat.

Pořád ještě hledáš pozemskou útěchu a trochu balzámu lidského soucitu. Ale časem přece si musíš navyknout obcházet se bez lidské opory. Buď si vědoma, že *Pán Bůh ti nepošle kříž těžší, než dovedeš unést*. Musíš mít důvěru nejen velkou, ale naprostou, abys dovedla býti spokojena, i když tě jak vlastní bída tak nezdar v práci a neporozumění snad i tvých nejbližších - sráží až k zemi.

Nedej se roztrpčít ani největším nevděkem. *Nikdy nesmíš zatrpknout*. Tvá práce nebude před Bohem marná. I když nemá vnějšího úspěchu, úspěch pro duše bu-

de mít vždycky, a to tím větší, čím trpělivěji a nezištněji budeš pracovat.

Uč se býti nezávislou na vnitřních těžkostech a dojmech i na vlivech vnějších. Potom teprve nastoupíš přímou cestu k Bohu. Nebudeš se ohlížet vpravo ani vlevo, nýbrž budeš klidně plout mořem života pozemského s mnoha jinými loďkami, které plují vedle tebe, nebo ti cestu kříží, nebo jinak ti působí překážky. Nebudeš se ničemu divit a ničím se znepokojovat. Bůh řídí tvou lodičku, nespouštěj s něho očí, a jistě dojdeš cíle.

DOCHVILNOST KRÁLOVSKÁ CTNOST

Dobře používej času pro Boha, pro lidi i pro sebe. To ovšem neznamena, že musíš každého okamžiku využítkovat jen k práci: Písmo sv. praví: *Je čas k práci a čas k odpočinku, čas k pláči a čas k radosti.* A velký biskup Bossuet praví: *Když přijde čas k práci, nesmíme ani myslit na*

zotavenou, a když přijde čas zotavené, nemáme myslet na práci.

Je třeba, aby sis dopřála odpočinku. Sv. Vincenc z Pauly radíval svým sestrám, aby chodily včas spát, a slibuje jim za to nebe, neboť když prý se dobře vyspí, budou ráno svěží, budou se dobře modlit a mezi dnem věrně plnit povinnosti. Využítkovat času neznamená pracovat šíleně, nýbrž pracovat věrně a dovedně.

Buď dochvilná na minutu. Čas je dar Boží. Každý okamžik má své poslání, vyčtené mu Bohem, pro tvůj život i pro věčnost, a Bůh tě bude soudit podle toho, jak používáš každé minuty podle jeho vůle. Jsou lidé, kteří nikdy nemají času, a lidé, kteří mají čas vždycky. Ke kterým náležíš? P. Alb. Weiss praví: *Chci-li, aby se některá práce vykonala rychle a dobře, dám ji člověku, který má velmi mnoho práce.* Potom jsem jist, že ji vykoná dobře a rychle. Je v tom mnoho životní zkušenosti a pravdy. Je tolik lidí, kteří ztrácejí všechnen čas tím, že stále naříkají a bědují, že na práci nestačí, že nemají času.

Nebědujeme dlouho, že na nás čeká mnoho práce, ale klidně se poohlédneme po čase a najdeme, opatříme, ukradněme si jej. Využítvejme dobře přečetných t. zv. *ztracených okamžiků*, a podíváme se, kolik času získáme a kolik práce uděláme, když ty ztracené okamžiky nebudou pro nás opravdu ztraceny. Na co na všechno si najdeš čas, když si promyslíš celý svůj den a uvážíš, kolik času ztrácíš zbytečným hovorem, postáváním po domě, zvidáním věcí, po kterých ti nic není. Musíš mít čas, abys konala drobné skutky lásky, řekla vlídné slovo, potěšila zarmoucené, poučila nevědomé, navštívila nemocné atd. *Čas na lásku si musíme vždycky opatřit*, jen pojímejme čas ve vyšším světle.

Buď dochvilná zejména, když máš rozhodovat o čase cizím. *Nikdy na sebe nenech čekat*. Buď až úzkostlivá v tom, abys na minutu byla u povinnosti a všude, kde tě čekají. Buď dochvilná v zachovávaní denního pořádku. Každé minutě vtiskni pečeť povinnosti. Přeruš okamžitě i nejmilejší zaměstnání, když tě povinnost vo-

lá jinam. Kolik Božího času se na světě zmaří a zpronevěří a použije často k hříchu místo k slávě Boží! Podávej za to Pánu Bohu smír dochvilností a přesností. A přijde jistě hodina Bohem ustanovená, kdy budeš moci říci radostně: Pane, zde jsem. Z času, který jsi mi dal, jsem neztratila nic.

VE SVĚTLE VĚČNOSTI

Ve světle věčnosti je všechno pozemské maličkost: radost i bolest. Všechno pomine. Budeš-li na to stále pamatovat, nic tě nepřivede z rovnováhy.

Co na tom, daří-li se ti dnes dobře a zítra zle? Trvá to jen chvílku. Všechno pozemské je podrobena změně. Jediné Bůh je stále týž a jenom náš cíl se nemění. Pamatuj na to, a všechno časné se ti bude zdát malicherné. Projdeš vedle všech těch různých nahodilostí a změn sama žádnou změnou nedotčená a neznajíc jinou změnu než ustavičný vzrůst v lásce Boží.

Proč tak lpíme na pozemských věcech,

jako bychom zde měli zůstat na věky? Jak skromná by byla naše radost, jak umírněná naše bolest, kdybychom byli proniknuti myšlenkou: *To všechno nic není proti věčnosti.* Všechno jest jen chvilkové, cesta vpřed, blíženi se k Bohu, umírání, zapadání, až se ztratíme v tom, který je naše alfa a omega, náš začátek a konec.

Všechny statky tohoto světa, i jeho radosti a bolesti, jsou jenom cesta k cíli, prostředky, příčky na žebříku. Utrpení nás přivádí k Bohu nejbliže, ukazuje nám cenu nebo bezcennost pozemských věcí, jejich pravý význam a vztah k životu budoucímu. Není tedy *utrpení z pozemských hodnot nejvyšší?*

Máš pravdu, že zde na světě nic nás nedovede uspokojit. Toužíme hned po tom, hned po onom, tisícerymi oklikami si zacházíme, hledající své uspokojení a štěstí, které se kolem nás v nejrozmanitějších preludech míhá, třpytí a nás vábí. A když se nám zdá, že jsme již u cíle, že jsme je zachytili, máme v náručí jen prázdnotu, trpkost, zklamání. Ale takového zklamání

potřebujeme. Jinak bychom nepřišli k poznání, že nepokojné je naše srdce, dokud nespočine v Bohu. Ale když nás to poznání jednou dokonale již pronikne, spadnou z nás všechna pouta a dáme Bohu všechno. Radostně a skoro zahanbeně jásame: Ty, Bože můj, jediný mi dostačíš. Mimo tebe nechci na zemi ani na nebi nic po celou věčnost.

Jen když takto budeš hledati Boha samého, odpoutána jsouc od sebe samé, nabudeš té vnitřní čistoty a svatosti, která podle slov Lva XIII. je nevyhnutelnou podmínkou pravé horlivosti a nejlepší zárukou úspěchu. Jen duchovní život budovaný na této vnitřní čistotě ti propůjčí nadpřirozený vliv na duše. Co rozumíme tímto nadpřirozeným vlivem? Opat Chautard o tom krásně píše v knize Duše veškerého apoštolátu: Není to záření svatosti, božského vlivu, posvěcující milosti, či ještě lépe: účinek přítomnosti nejsvětější Trojice v svatých duších? S dušemi očištěnými milostí se Duch Svatý spojuje proto, aby je učinil ještě duchovnějsími.

Jako se krystal stává ještě zářivějším, když jej zasahují a pronikají sluneční paprsky, tak i duše, v kterých bydlí Posvětitel, se vlivem jeho přítomnosti stávají zdrojem ohně, který šíří kolem sebe milost a lásku.

VŮDKYNĚ VŠECH CTNOSTÍ

Blaze člověku, který našel moudrost a jenž oplývá opatrností. *Stromem života je moudrost* těm, kdo jí dosáhli, a kdo ji mají, blahoslavení jsou. Přísl. 3, 13, 18. Kéž bys byla jednou z těch šťastných duší! Moudrá vzhledem k sobě a moudrá v činnosti.

Moudrost vyžaduje, abys všechny své myšlenky, snahy a činy, i všechno své úsilí o ctnost stále usměřovala k svému velkému životnímu cíli: k službě Boží, k práci o spásu vlastní a spásu jiných tím, že je milosrdnou láskou přivádíš k Bohu. *Tvá zbožnost buď prostá*, nenucená, půvabná. Varuj se všeho přepínání. Pravidlem ti buď život v přítomnosti Boží, za-

chovávání přikázání Božích a církevních a svědomité plnění stavovských povinností. Nevyhledávej při tom cest zvláštních, které lichotí sebelásce a zavádějí na scestí.

Prostá buď ve styku s bližním. Vše, co mluvíš a činíš, má býti pravdivě a dobře uvážené. Ale to neznamena, že musíš stále mít srdce na jazyku a každému říci všechno, co víš a co si myslíš. Nepovídej vše, ale co povíš, musí vždy být naprosto pravdivé.

Varuj se chvatu, unáhlenosti i přílišné váhavosti. Musíš-li o něčem rozhodovat, nejprve se vroucně pomodli, potom uvaž příznivé i nepříznivé stránky věci. kterou máš podniknout, vhodnost i nevhodnost prostředků, kterých máš použít, poraď se s lidmi moudrými a zkušenými, a pak se rozhodni. Nechoď se radit do nekonečna opět a opět, když ses již jednou rozhodla. Někteří lidé jednají podle toho, co jim kdo naposledy poradil. To je velmi nemoudré. Kdo jim naposledy radí, ten je má.

Nemůžeš-li se nijak rozhodnout, před-

stav si *opak toho*, co myslíš, že bys měla nebo neměla činit, a následky. Je-li ti na př. těžko někoho na něco vážného upozornit, otaž se sebe samé: A což, když nic neřeknu? Když neupozorním? Jaké následky to může mít? Kdo bude mít odpovědnost? Měř své jednání měřítkem věčnosti, a snadno se budeš rozhodovat, a svých rozhodnutí nebudeš litovat.

Uměj čekat. Umění čekati náleží k uměním nejtěžším, ale i nejplodnějším. Nepodaří-li se ti, duše získat zajednou, ani třeba po častějším úsilí, čekej, modli se za ně, ale neztrácej je s očí, abys je zachytla, až jim uhodí hodina milosti. Chceš-li se státi schopným nástrojem v rukou Božích, nauč se čekati, jako čekává Pán Bůh. Pak tě bude Pán Bůh používat rád.

Velmi důležitým požadavkem pravé moudrosti je poslušnost a respektování autority. Co všechno se pokazí, když charitní pracovnice v nedočkavosti a nezřízené touze po práci a úspěchu jednají podle své hlavy bez souhlasu duchovní správy! Stále se jim zdá, že kněz v té věci má-

lo dělá, že musejí zasáhnout samy. Taková práce nejde cestami Božími. Cesta Boží je cesta poslušnosti, a co není podle církevní autority, není požehnané.

Máš-li nějaký plán pro práci ve farnosti, předlož jej příslušnému duchovnímu správci. Nenajdeš-li dosti zájmu a pochopení, čekej a modli se. Zatím dělej, co se dá dělat bez porušení autority: Modli se, dávej dobrý příklad, buď dobrotivou, vlídnou, ochotnou ke všem, zvláště k chudým a k nemocným. Pravá poslušnost je bezpečnou známkou velké nadpřirozené moudrosti. Čím méně je kdo moudrý, tím je umíněnější a svéhlavější.

Má-li duchovní správce zájem a pochopení pro tu práci, a přece neschvaluje tvůj plán, nebývá vina na něm. On vidí do své farnosti hlouběji a snad ještě vyčkává. Možná, že se právem obává tvé spolupráce a vidí, že bys svou nemoudrostí nebyla duším naprospěch. A je-li skutečně vina na něm, nepřisluší ti soudit. Čekej, modli se, obětuj a zůstaň církevní vrchnosti poslušná. To je pravý duch ka-

tolické činnosti. Varuj se všech osob, které proti knězi promlouvají a kují proti němu pletichy pod záminkou horlivosti o duše a o dobro farnosti.

Přijde doba, kdy budeš moci pracovat. A nepřijde-li pro tebe, přijde pro jiné. Ty zatím upravuj cesty a půdu pro budoucí dělníky a dělnice a zůstaň v ústraní. Pán Bůh je věčný. Má na všechno dosti času. Jen my máme stále naspěch, a tím více kazíme než napravujeme. Zároveň tím ukazujeme, že takovou nemoudrou horlivostí a prací hledáme uspokojení své, a nikoli čest Boží a spásu duší.

K HVĚZDĚ SE DÍVEJ, MARI VZÝVEJ!

Pomocnicí, těšitelkou, povždy milou, jemnou, velkou. . . Kdo víc uskutečnil tento ideál než Panna Neposkvrněná, Matka Boží a Matka naše? Jak ve vnitřním životě tak v činnosti ti půjde všechno lehčeji, příjemněji, rychleji, patříš-li s veš-

kerou důvěrou a láskou na tento nebeský vzor.

V jejím nitru i ve vnějším chování bylo všechno dokonalé, prosté, jednotné, v ní nebylo nic strojeného, vypočítavého, neupřímného. Do čeho se dala, tomu se věnovala cele, ač při tom ani na okamžik neztrácela s očí přítomnost Boží. Co podnikla, to i dokonala, čeho se uchopila, toho se nemusil chápat nikdo jiný. Kdo jí svěřil nějaký úkol, věděl, že bude vykonán. Kdo jí svěřil tajemství, mohl být klidný, že tajemství bude uchováno. Nikdo jí nemohl vyčítat ukvapenost, nepozornost, roztržitost, zapomnětlivost.

Žádnou práci nepovažovala za nepatrnou, nízkou, těžkou, sebe nedůstojnou, nic za sebe nehodné. Žila v tom, v jehož rukou je všechno. Nikdy si ani nepřipustila žádné myšlenky, která by nebyla v naprosté shodě s poznanou vůlí Boží, s tím, který zná všechny záměry a překážky. Proto nic nezmařilo jejích záměrů, nikdy nepozbyla klidu ani odvahy, proto i v protivenstvích se splnila její vůle. Nikdo ji

nespatřil bezradnou, malomyslnou, bezmocnou, omdlévající. Ani pod křížem neomdlávala. *Stála* pod křížem Ježíšovým Matka jeho.

Nikdy nebyla tak unavena, že by byla dovedla odříci službu, které vyžadovala láska nebo povinnost. Ani okamžik nezhálela, a přece měla vždy pokdy, aby pomohla bídě nebo splnila přání bližního nebo maličností mu udělala radost. Nikomu neublížila, nikomu nic neodepřela, shodovala-li se jeho žádost s vůlí Boží a když tím nezanedbala jinou, vyšší povinnost. Nikdo u ní nespatriil nevlídného pohledu, zamračené tváře, nikdo od ní nedostal strohé odpovědi. Uměla čekat, aby nepředbíhala milost Boží, věděla, že pokorou a mlčením více oslaví Pána Boha a že její čest je v rukou Božích. Nechtěla býti ničím jiným než pokornou dívkou Páně a celý její život byl jediným »staň se«.

Je v těchto rádcích něco, čeho bys nemohla následovat? Ona jest největší v království nebeském, poněvadž byla nej-

větší ve věcech nejnepatrnějších, t. j. ve věrném plnění nenápadných, prostých povinností všedního života podle milosti přítomného okamžiku. A nic jiného se od tebe nežadá. Čím důvěrněji budeš Neposkvrněnou Pannu milovat, čím více ji následovat, tím více krásy objevíš na této své milované Matce, tím více světla a síly načerpáš pro pozemský život.

C. J. A. et R.!

OBSAH

1. Úvod.	5
2. Buduj na pokoře.	9
3. Služebnice neuzitečná jsem.	11
4. Varuj se zádumčivosti.	14
5. S odvahou a důvěrou.	16
6. Buď k sobě upřímná.	20
7. Pravá ctnost se nezabývá sebou.	22
8. Buď věrnou i v malých věcech.	24
9. Trpělivostí všeho dosáhneš.	27
10. Tvá mírnost buď známa.	30
11. V mlčení síla.	32
12. Nebuď dýmánek nebroušeným.	35
13. Co čekáš od lidí?	38
14. Dochvilnost, královská ctnost.	41
15. Ve světle věčnosti.	44
16. Vůdkyně všech ctností.	47
17. K hvězdě se dívej, Marii vzývej!	51

Název dílka	CHODIL DOBŘE ČINĚ
Nákladem	Ss. Nep. Početí Panny Marie v Přerově
Rok vydání	L. P. 1946
Vytiskla knihtisk.	Společenských podniků v Přerově